

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS

2025 m. sausio 21 d. Nr. 21RE-
(AG-975/05-2024)
Vilnius

Lietuvos administracinių ginčų komisija (toliau – Komisija), susidedanti iš narių Edvardo Juciaus, Vytauto Kurpuveso (Komisijos posėdžio pirmininkas ir pranešėjas) ir Ingos Morkvėnienės, sekretoriaujant Ramūnei Misevičiūtei,

dalyvaujant pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Metropolio vertimai“ atstovams V. M., V. S. ir E. M.,

atsakovės viešosios įstaigos Inovacijų agentūros atstovams Medėjai Valiaugei, Sigitai Skrebei ir Brigitai Adomaitei,

viešame Komisijos posėdyje žodinio proceso tvarka vaizdo konferencijos būdu išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjos uždarnosios akcinės bendrovės „Metropolio vertimai“ skundą atsakovei viešajai įstaigai Inovacijų agentūrai dėl sprendimo panaikinimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė:

UAB „Metropolio vertimai“ (toliau – ir pareiškėja, Įmonė) skundu Komisijos prašo: panaikinti VŠĮ Inovacijų agentūros (toliau – ir IA, Agentūra) sprendimą atmesti Projekto įgyvendinimo planą Nr. 02-042-T-0106 (toliau – PĮP) (2024 m. lapkričio 5 d. pranešimą apie PĮP Nr. 02-042-T-0106 atmetimą“ Nr. R4-7590-(16.2.31MR)-2024; toliau – Sprendimas); įpareigoti Agentūrą pakartotinai vertinti PĮP Nr. 02-042-T-0106; įpareigoti IA iš naujo įvertinti paraiškas, atsižvelgiant į projekto veiklų suderinamumą su mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (toliau – MTEPI) prioritetais, o ne tik į įmonės pagrindinę veiklą.

Paaiškino, kad pateikė PĮP pagal Pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-05 „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ veiklos „Skatinti skaitmeninių kompetencijų plėtrą didelio našumo skaičiavimo, dirbtinio intelekto, kibernetinio saugumo taikymo srityse“ poveiklės „Labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių čekių skaitmeninimo ir technologijų paslaugoms įsigyti finansavimas“ (Sostinės regionas) ir poveiklės „Labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių čekių skaitmeninimo ir technologijų paslaugoms įsigyti finansavimas“ (Vidurio ir vakarų Lietuvos regionas) projektų finansavimo sąlygų aprašą (toliau – PFSA), kuris yra Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministro 2022 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. 4-877 patvirtinto 2022–2030 metų ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programos pažangos priemonės Nr. 05-001-01-05-05 „Skatinti įmones skaitmenizuotis“ aprašo 5 priedas.

Sprendime nurodoma, kad PĮP neatitinka Projektų administravimo ir finansavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 2022 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos ir ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo plano „Naujos kartos Lietuva“ įgyvendinimo“ (toliau – Taisyklės) 47.1 ir 47.2 papunkčiuose nustatytų reikalavimų, PFSA 2.3.9 ir 2.3.11 papunkčiuose keliamų reikalavimų, taip pat PFSA 9 punkte nustatyto specialiojo atrankos kriterijaus Nr. 2 bei Taisyklių 2 priedo 9.1 papunktyje nustatytų reikalavimų projektams. Apibendrinant – pareiškėjos pagrindinė įmonės veikla

neatitinka nei vieno Mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumanosios specializacijos) prioritetų įgyvendinimo koncepcijos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022-08-17 nutarimu Nr. 835 (toliau – Koncepcija), prioriteto ir tematikos, todėl PĮP neatitinka PAFT ir PFSA reikalavimų. Su Sprendimu pareiškėja nesutinka, teigia, kad IA netinkamai vertino pareiškėjos tinkamumą, ji atitinka pasirinktą MTEPI prioritetą ir jo įgyvendinimo (kriterijus), todėl PĮP privalėjo būti vertinamas ir skirtas finansavimas.

PFSA 2.3.11 papunktyje numatyta, kad pareiškėjas kartu su PĮP pateiktame PFSA 3 priede nurodo, kuriai iš Koncepcijoje nustatytų MTEPI (sumanosios specializacijos) prioritetų priskirtina mažųjų ir vidutinių įmonių (toliau – MVĮ) vykdoma veikla, taip pat nurodo, kurią MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematiką atitinka MVĮ vykdoma veikla. Koncepcijos 4 punkte nustatyti MTEPI prioritetai įgyvendina Nacionalinio pažangos plano iškeltą 1 strateginį tikslą „Pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą“, o remiantis Koncepcijos 36 punktu, MTEPI (sumanosios specializacijos) plėtros paskirtis – skatinti inovacijomis grįstą ir tvarų ekonomikos augimą, siekiant mokslo ir verslo bendradarbiavimo bei koncentruojant išteklius į didžiausią MTEPI potencialą turinčias sritis. Koncepcijoje numatyti trys prioritetai: 1) „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“; 2) „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“; 3) „Informacinės ir ryšių technologijos“.

Taigi, pagal PFSA pagal specialųjį atrankos kriterijų pareiškėjas privalo atitikti bent vieną MTEPI prioritetą bei pasirinkto prioriteto tematiką, kas Agentūros nuomone reiškia, kad galutiniame rezultate kaip tinkami pareiškėjai yra tik sveikatos srities, pramonės ir informacinių technologijų įmonės. Kitus PĮP Agentūra atmetė, tinkamai neiškomunikavusi, jog tinka tik minėtos srities įmonės.

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – VAĮ) 3 straipsnyje numatyti viešojo administravimo principai, kuriais privaloma vadovautis. Vienas jų – atsakomybės už priimtus sprendimus principas, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektas turi prisiimti atsakomybę už administracinio reglamentavimo ar priimtų administracinių sprendimų sukeltus padarinius. Lietuvos teisės sistema pripažįsta teisėtų lūkesčių principą, kuris užtikrina, kad viešojo administravimo subjektų veikla būtų prognozuojama, nuosekli ir neprieštarautų pareiškėjų teisėtiems lūkesčiams. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra konstatavęs, kad neatsiejami teisinės valstybės principo elementai yra teisėtų lūkesčių apsauga, teisinis tikrumas ir teisinis saugumas; šie konstituciniai principai suponuoja valstybės pareigą užtikrinti teisinio reguliavimo tikrumą ir stabilumą, apsaugoti asmenų teises, gerbti teisėtus interesus ir teisėtus lūkesčius. Teisinio reguliavimo pakeitimai turėtų būti daromi taip, kad asmenims, kurių teisinei padėčiai jie turi įtakos, būtų užtikrinta reali galimybė prisitaikyti prie naujos teisinės situacijos (asmenų, kuriems taikytinas naujas teisinis reguliavimas, teisinė padėtis pereinamosiomis nuostatomis turėtų būti sureguliuota taip, kad jiems būtų suteikta pakankamai laiko užbaigti pradėtus veiksmus, kurių jie ėmėsi ankstesnio teisinio reguliavimo pagrindu, tikėdamiesi, kad jis bus stabilus, ir įgyvendinti pagal ankstesnį teisinį reguliavimą įgytas teises). Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (toliau – LVAT) yra pažymėjęs, kad teisė remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principu taikoma kiekvienam asmeniui, esančiam padėtyje, kuri leidžia manyti, kad institucija sukėlė jam pagrįstų vilčių dėl suteiktų konkrečių garantijų. Garantijomis, galinčiomis suteikti tokių vilčių, laikoma tiksli, nesąlygiška, nuosekli ir tam teisę turinčių patikimų šaltinių, nesvarbu kokia forma, pateikta informacija. Taigi, teisėtų lūkesčių principas reikalauja, kad viešojo administravimo subjektai iš anksto informuotų pareiškėjus apie reikšmingus teisės normų taikymo pokyčius, galinčius turėti įtakos jų teisėms ar pareigoms.

Šiuo atveju IA, vertindama paraiškas, reikšmingai pakeitė Koncepcijos taikymo praktiką, tačiau apie šiuos pokyčius pareiškėjai nebuvo tinkamai informuoti. Tai pažeidžia teisėtų lūkesčių principą, nes: a) pareiškėjai pagrįstai tikėjosi, kad kriterijai bus taikomi taip, kaip jie buvo taikomi ankstesniuose kvietimuose (pavyzdžiui, MVĮ skaitmeninimo kvietime Nr. 05-001-01-05-05), kuriuose įmonės buvo vertinamos pagal projekto veiklą, o ne pagrindinės veiklos suderinamumą su MTEPI prioritetais; b) IA sprendimas pakeisti kriterijų taikymo praktiką buvo įgyvendintas neatskleidžiant šių pokyčių viešai, o tai trukdo tinkamai pasiruošti paraiškų teikimui ir užtikrinti jų

atitikimą; c) teisinių kriterijų interpretavimo ir taikymo praktikos pokyčiai privalo būti aiškiai ir viešai iškomunikuoti prieš kvietimą teikti paraiškas, kad būtų užtikrintas skaidrumas bei lygios galimybės visiems pareiškėjams.

Lietuvos Respublikos Konstitucijos (toliau – Konstitucija) 29 straipsnis nustato, kad visi asmenys yra lygūs prieš įstatymą, teismą ir kitus valstybės institucijų taikomus kriterijus. Šis straipsnis užtikrina, kad teisės aktai ir viešojo administravimo subjektų priimami sprendimai būtų taikomi visiems vienodai, be diskriminacijos ir nepagrįstų ribojimų. Šio principo esmė – kiekvienam suinteresuotam subjektui turi būti sudarytos vienodos galimybės dalyvauti konkurencinėje aplinkoje, įskaitant viešojo finansavimo programose. IA sprendimas pažeidė šį konstitucinį principą, sudarydamas nevienodas sąlygas įmonėms, kurios vykdė inovatyvias veiklas, tačiau buvo eliminuotos dėl to, kad jų pagrindinė veikla, anot Agentūros, neatitiko tam tikrų MTEPI prioritetų. IA sprendimas vertinti projektus pagal pagrindinę įmonės veiklą, o ne pagal projekto veiklų suderinamumą su MTEPI prioritetais, sudarė nevienodas sąlygas įmonėms – įmonės, vykdančios inovatyvias veiklas, tačiau turinčios pagrindinę veiklą, kuri nepatenka į siaurai interpretuotus prioritetus, buvo nepagrįstai eliminuotos. Pagal Konstitucijos 29 straipsnį, toks skirtingas požiūris į konkurso dalyvius yra netiesioginės diskriminacijos pavyzdys. Viešojo administravimo subjektai privalo užtikrinti, kad jų sprendimai ir praktika neprieštarėtų lygių galimybių principui, kas apima: a) aiškia ir laiku pateiktą informaciją apie konkursų sąlygas ir jų vertinimo kriterijus; b) kriterijų aiškinimo suderinimą su teisės aktų tikslais ir jų logika, kad nebūtų sudarytos diskriminacinės situacijos; c) pareigą vengti netiesioginės diskriminacijos, kuri kyla dėl kriterijų siauro aiškinimo ar praktikos pokyčių. IA, nepateikusi tinkamų paaiškinimų apie kriterijų pokyčius ir jų taikymo praktiką, pažeidė lygiateisiškumo principą. Sprendimų priėmimo procesas turėjo šias pasekmes: MVĮ, kurios neatitinka pagrindinės veiklos reikalavimų, buvo nepagrįstai diskriminuotos, nors jų projektai buvo inovatyvūs ir galėjo atitikti MTEPI prioritetų tikslus; sukurtas precedentas, kad viešojo finansavimo programos gali būti prieinamos tik siauram įmonių ratui, užkertant kelią mažesnėms, bet inovatyvioms įmonėms dalyvauti.

Kriterijų taikymo pokytis taip pat prieštarauja MTEPI prioritetų įgyvendinimo tikslams, nustatytiems Konceptijoje: a) 36 punktą pabrėžia, kad prioritetų paskirtis yra skatinti inovacijomis pagrįstą ekonomikos augimą, o ne riboti finansavimą, remiantis siauru įmonių klasifikavimu pagal pagrindinę veiklą; b) 4 punktą aiškiai nurodo, kad prioritetų paskirtis yra siekti darnaus ekonomikos vystymosi, todėl inovatyvūs projektai turi būti skatinami, nepriklausomai nuo to, ar pagrindinė įmonės veikla tiesiogiai atitinka vieną iš prioritetų. Siauras kriterijų aiškinimas ir jų taikymo praktikos pokyčiai, nekomunikuojant jų viešai, riboja galimybes finansuoti inovatyvius projektus, kurie galėtų turėti reikšmingą poveikį ekonomikos skaitmenizacijai bei technologiniam vystymuisi. Teisės normų sisteminis aiškinimas reikalauja nagrinėti teisės normas jų kontekste, atsižvelgiant į jų tarpusavio ryšius, tikslus bei bendrą reguliavimo logiką. Vadovaujantis šiuo metodu, PFSA 2.3.11 papunkčio ir Taisyklių 2 priedo 9.1 punkto nuostatos turi būti aiškinamos taip, kad būtų užtikrinta jų atitiktis ne tik techniniams, bet ir tiksliniams teisės aktų reikalavimams bei jų paskirčiai. Sisteminiis PFSA 2.3.11 papunkčio aiškinimas turi remtis platesniu požiūriu į MTEPI prioritetų paskirtį ir jų įgyvendinimo tikslus. Konceptijos 4, 36 punkto nuostatos reiškia, jog prioritetų esmė yra skatinti inovacijas, nepriklausomai nuo pagrindinės įmonės veiklos. Taigi, projekto veiklos suderinamumas su MTEPI prioritetais ir jų tematika yra svarbesnis už pagrindinės įmonės veiklos pobūdį. Toks aiškinimas ne tik užtikrina teisės normų taikymo logiškumą, bet ir leidžia efektyviau įgyvendinti Konceptijos bei PFSA tikslus.

Taisyklių 2 priedo 9.1 punkte nustatyta, kad vertinant projektus atsižvelgiama į pareiškėjo pagrindinę veiklą. Vis dėlto siauras šios normos aiškinimas, kai projektų tinkamumas grindžiamas tik pagrindine įmonės veikla, prieštarauja MTEPI prioritetų universalumo principui. Pavyzdžiui: a) IT sektoriui priskiriama ir socialinių inovacijų sritis, kuri nėra tiesiogiai susijusi su technologine įmonių veikla, tačiau prisideda prie skaitmeninės rinkos plėtros (Konceptijos 47 punktą); b) pramonės sektoriui priskiriama ir atsinaujinančių energetikos išteklių tematika, kuri gali būti skirta tiek verslui, tiek fiziniams asmenims, todėl ją taip pat netikslinga griežtai riboti pagal pagrindinę įmonės veiklą; c) praktiškai tik itin retų įmonių pagrindinė veikla „verslo ir mokslo

bendradarbiavimas“, todėl minėtam kriterijui neatitinka ir eilinės/tipinės informacinių technologijų ar pramonės (gamybos) įmonės. Šie pavyzdžiai rodo, kad koncepcija numato platesnį prioritetų ir tematikų taikymą, kuris neturėtų būti ribojamas siauru įmonės veiklos apibrėžimu.

Paraiškos vertinimo metu buvo pakeista ilgametė nusistovėjusi praktika dėl projektų atitikimo tipiniam reikalavimui. Praeito kvietimo „MVI Skaitmeninimas“ su beveik identišku reikalavimu metu bet kokią veiklą vykdančios įmonės buvo pripažintos kaip atitinkančios reikalavimą, kadangi buvo svarbus projekto veiklos atitikimas MTEPI prioritetams. Yra ne viena įmonė, kuri buvo pripažinta atitinkanti reikalavimą „MVI Skaitmeninimas“ kvietime, o dabar buvo „atmesta“ dėl neatitikimo. Suprantama, kad IA gali griežtinti reikalavimus ar keisti jų traktuotes, tačiau tai turi būti aiškiai iškomunikuojama pareiškėjams iš anksto.

Pareiškėjos vykdoma veikla susijusi su sumania specializacija, nes ji naudoja naujausias vertimo technologijas, kurios optimizuoja procesus, didina efektyvumą ir užtikrina aukštą paslaugų kokybę. Automatizuoti vertimo įrankiai, mašininis vertimas, duomenų apdorojimo sistemos ir skaitmeniniai sprendimai leidžia ne tik greitai ir kokybiškai įgyvendinti vertimus, bet ir lanksčiai prisitaikyti prie klientų poreikių. Tai leidžia kurti lanksčius produktų kūrimo ir valdymo sprendimus, atitinkančius tematikos reikalavimus dėl procesų lankstumo. Tokia lanksti metodika leidžia įmonei efektyviai prisitaikyti prie individualių projektų ir klientų reikalavimų. Įmonės veikla taip pat atitinka MTEPI prioritetą „Informacinės ir ryšių technologijos“ bei tematiką „Dirbtinis intelektas, didieji ir paskirstytieji duomenys, įvairiarūšė analizė, apdorojimas ir diegimas“. Įmonė naudoja mašininio vertimo sprendimus, kurie yra pagrįsti mašininio mokymosi technologijomis. Tokie sprendimai leidžia automatizuoti vertimo procesus, tuo pačiu palaikant aukštą vertimo kokybę ir efektyvumą. DI padeda analizuoti didelius kalbos duomenų rinkinius, sukurti automatizuotas vertimo sistemas, kurios sugeba mokytis iš kiekvieno atlikto vertimo ir tobulinti savo rezultatus. Dirbtinio intelekto (toliau – ir DI) technologijos, ypač natūralios kalbos apdorojimo srityje, leidžia įmonei efektyviai tvarkyti ir analizuoti įvairiarūšę kalbinę informaciją (b. l. 1–10; 29–38).

Komisijos posėdyje pareiškėjos atstovai palaikė skundą, akcentavo, kad informacinių technologijų panaudojimas yra neatsiejamas nuo pareiškėjos pagrindinės veiklos, duodama atgalinį ryšį prisideda prie programinės įrangos kūrimo, taip pat moko savo klientus naudotis pareiškėjos naudojama programine įranga, o tai vertintina kaip programinės įrangos diegimo dalis.

Agentūra prašo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Paaiškino, kad 2024 m. rugpjūčio 13 d. buvo registruotas pareiškėjos PIP dėl projekto „UAB „Metropolio vertimai“ skaitmeninimo ir technologijų perdavimo paslaugų įsigijimas“ (toliau – Projektas) finansavimo. IA 2024 m. rugsėjo 18 d. raštu prašė ištaisyti nustatytus trūkumus bei patikslinti reikiamą informaciją. 2024 m. rugsėjo 25 d. pranešimu per INVESTIS duomenų mainų svetainę (toliau – DMS) pareiškėja pateikė atsakymą, 2024 m. spalio 9 d. – papildomus dokumentus. Sprendimu IA informavo pareiškėją apie PIP atmetimą.

2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos administruojančiųjų institucijų ir tarpinės institucijos funkcijų sąrašo 5.2 papunktyje nustatyta savarankiškoji IA, kaip administruojančiosios institucijos (toliau – ir AI), funkcija – organizuoti ir atlikti projektų atranką, priimti sprendimus dėl projektų įgyvendinimo planų atmetimo, sudaryti projektų sutartis su pareiškėjais, kuriems skirtas finansavimas, konsultuoti pareiškėjus projektų įgyvendinimo planų rengimo ir teikimo AI klausimais. Pagal Taisyklių 49 punktą, projektų atitiktis projektų atrankos kriterijams tikrinama atliekant PIP vertinimą. PIP vertinimą atlieka AI. Vadovaujantis Taisyklių 47 punktu, kiekvienas projektas turi atitikti atrankos kriterijus: Taisyklių 47.1 papunktyje nurodyta „projektų bendruosius atrankos kriterijus, išdėstytus Taisyklių 2 priede <...>“, o Taisyklių 47.2 papunktyje nurodyta „specialiuosius ir (arba) prioritetinius atrankos kriterijus, jei tokie buvo nustatyti patvirtintame projekto finansavimo sąlygų apraše <...>“. Taisyklių 2 priedo 9.1 papunktis nurodo, kad projektas turi atitikti specialiuosius atrankos kriterijus. Vadovaujantis PFSA 2.3.9 papunkčiu, pareiškėjai ir projektai turi atitikti bendruosius projektų atrankos kriterijus, kurių sąrašas ir vertinimo metodika nustatyti Taisyklių 2 priede, ir atitikti PFSA 9 punkte nustatytus specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos

stebėsenos komiteto 2024 m. birželio 13 d. posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. 46P-5 (21). PFSA 9 punkte nurodytas specialusis atrankos kriterijus Nr. 2 „MVĮ vykdoma veikla atitinka Konceptijos ir bent vieno šios Konceptijos prioriteto įgyvendinimo tematiką“, taip pat nurodyta ir šio kriterijaus vertinimo metodika: vertinama, ar MVĮ vykdoma veikla prisideda prie Konceptijos ir atitinka bent vieno šios Konceptijos prioriteto įgyvendinimo tematiką. Kriterijus taikomas tik vertinimo metu. Kriterijaus atitiktis vertinama pagal kartu su PĮP pateikiamą užpildytą PFSA 3 priedą.

Aprašo 2.3.11 papunktyje nurodyta, kad pareiškėjas kartu su PĮP pateiktame PFSA 3 priede nurodo, kuriai iš Konceptijoje nustatytų MTEPI prioritetų priskirtina MVĮ vykdoma veikla, taip pat nurodo, kurią MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematiką atitinka MVĮ vykdoma veikla. Jei MVĮ vykdo kelias veiklas, atitikimas MTEPI prioritetui ir tematikai vertinamas pagal pagrindinę MVĮ veiklą (veiklą, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų). Galutinę atitiktį konkrečiam MTEPI prioritetui ir įgyvendinimo tematikai nustato administruojančioji institucija vertinimo metu.

Pareiškėjos PĮP vertinimas atliktas pagal nustatytas procedūras ir vadovaujantis Taisyklėmis, PFSA, kitais susijusiais dokumentais, PĮP ir vėliau pateikta informacija, o vertinimo metu pareiškėjai buvo suteiktos visos įmanomos galimybės teikti papildomą informaciją, paaiškinimus ir dokumentus.

PFSA aiškiai nustato reikalavimą ir išplėstinis reikalavimo aiškinimas nėra galimas. IA negali siaurinamai ar plečiamai aiškinti ir taikyti PFSA nurodytų kriterijų. PFSA rengėjas yra Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija (toliau – Ministerija) ir IA, prieš paskelbdama kvietimą, bendradarbiauja su Ministerija dėl visų PFSA punktų, todėl Agentūra PFSA suprantą ir taiko taip, kaip pats PFSA rengėjas.

Konceptijoje numatyti 3 prioritetai: „Sveikatos technologijos ir biotechnologijos“; „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“; „Informacinės ir ryšių technologijos“. Prioritetinės MTEPI ir inovacijų raidos kryptys nustatytos siekiant skatinti šalies ekonomikos pertvarką ir konkurencingumą, t. y. investuojama ne į visas veiklos sritis, bet į tas, kurios kuria arba turi potencialo sukurti didžiausią pridėtinę vertę ir taip padidinti šalies konkurencingumą.

Remiantis Valstybės duomenų agentūros duomenimis, pagrindinė pareiškėjos veikla pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių (EVRK 2 red.) yra „743000 Vertimo raštu ir žodžiu veikla“. Kartu su PĮP pateikto PFSA 3 priedo 2 lentelėje pareiškėja taip pat nurodė, kad pagrindinė veikla, iš kurios gauna daugiausia pajamų, yra „743000 Vertimo žodžiu ir raštu veikla“, o PFSA 3 priedo 3 lentelėje pažymėjo, kad vykdoma veikla atitinka Konceptijos prioritetą „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ ir tematiką „Lanksčios produktų kūrimo, gamybos ir procesų valdymo technologijos“. IA 2024 m. rugsėjo 12 d. prašė detaliai pagrįsti, kaip pagrindinė veikla siejasi su minėtu prioritetu ir tematika. Pareiškėja 2024 m. rugsėjo 25 d. pateiktame atsakyme teigė, kad, naudodama pažangias vertimo technologijas, lokalizacijos sprendimus ir skaitmenines inovacijas, prisideda prie pramonės sektoriaus efektyvumo, kokybės užtikrinimo ir procesų valdymo, todėl jos veikla atitinka „Naujų gamybos procesų, medžiagų ir technologijų“ prioriteto tematikas. Papildomai nurodė, kad veikla taip pat atitinka MTEPI prioritetą „Informacinės ir ryšių technologijos“ bei tematiką „Dirbtinis intelektas, didieji ir paskirstytieji duomenys, įvairiarūšė analizė, apdorojimas ir diegimas“, kadangi įmonė naudoja DI pagrindu veikiančius sprendimus, leidžiančius automatizuoti procesus, analizuoti didelius kalbinių duomenų kiekius. Pareiškėja kartu su atsakymu pateikė patikslintą PFSA 3 priedo 3 lentelę, nurodė, kad jos vykdoma veikla atitinka minėtus du Konceptijos prioritetus.

Skunde pareiškėja nemini, kad jos vykdoma veikla atitinka Konceptijos prioritetą „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ bei tematiką „Lanksčios produktų kūrimo, gamybos ir procesų valdymo, dizaino technologijos“, kas sudaro informacijos neatitikimą tarp vertinimo metu pateiktos patikslintos informacijos ir skunde išdėstyto pagrindimo.

Remiantis Konceptijos 47 punktu, prioritetu „Informacinės ir ryšių technologijos“ siekiama paskatinti pažangiųjų technologijų kūrimą ir informacinių ir ryšių technologijų (toliau – ir IT) sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimą, vertės tinklų kūrimą bei kurti ir plėtoti bendrąją Europos skaitmeninę rinką ir e. valdysenos sistemą. Šiuo prioritetu siekiama kurti, plėtoti IT technologijas, t. y. įmonės veikla turi iš esmės tokia būti, tuo tarpu nors pareiškėja savo veikloje

naudoja mašininio vertimo sprendimus, kurie yra pagrįsti mokymosi technologijomis, DI technologijomis, naudoja išmanius IT sprendimus ir įrankius, tačiau jos vykdoma pagrindinė veikla, iš kurios gaunamos pajamos, nėra susijusi su pažangiųjų technologijų kūrimu, IT sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimu ar vertės tinklų kūrimu, o tai visiškai neatitinka Konceptijoje numatyto prioriteto, t. y. pareiškėjos veikla nėra susijusi su IT kūrimu, plėtojimu, kaip tai numatyta Konceptijoje. Todėl IA vertino, kad veikla neatitinka „Informacinės ir ryšių technologijos“ prioriteto.

Vadovaujantis Konceptijos 46 punktu, prioritetu „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ siekiama užtikrinti efektyvią ir tvarią verslo plėtrą bei skaitmeninių sprendimų ir naujų technologijų diegimą, verslo ir mokslo bendradarbiavimą pramonės srityje ir taip didinti produktyvumą, pridėtinę vertę ir energetinį efektyvumą. IA vertinimu, nors pareiškėja savo veiklą glaudžiai sieja su pramonės įmonėmis, naudoja naujausias vertimų technologijas, orientuojasi į tvarumą, taiko skaitmeninius sprendimus ir pažangias technologijas, vykdoma pagrindinė veikla, iš kurios gaunamos pajamos, nėra susijusi su skaitmeninių sprendimų ir naujų technologijų diegimu, verslo ir mokslo bendradarbiavimu pramonės srityje, todėl neatitinka prioriteto „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ ir prioritete numatytų tematikų.

Dėl skundo argumentų Agentūra atkreipia dėmesį, jog kvietime „Skaitmeniniai MVI čekiai“ atitiktis Konceptijai vertinama pagal pagrindinę MVI veiklą, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų, o ne projekto veiklą, tuo tarpu kvietime „MVI skaitmeninimas“ nebuvo reikalavimo, kad veikla, susijusi su Konceptijoje numatytais prioritetais ir tematikomis, būtų pagrindinė įmonės veikla (veikla, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų). Pareiškėja skunde bando teigti, jog IA pagal skirtingus kvietimus pateiktus projektų įgyvendinimo planus turi vertinti vienodai, nors skirtingiems kvietimams patvirtinti atskiri projektų finansavimo sąlygų aprašai su juose nurodytais konkrečiais reikalavimais pareiškėjams ir projektams. Tai visiškai nepagrįsta išvada, kadangi konkretūs reikalavimai yra nustatomi būtent atitinkamo kvietimo projektų finansavimo sąlygų apraše ir visi pateikti projektų įgyvendinimo planai vertinami būtent pagal tame apraše nustatytus reikalavimus, griežtai laikantis Taisyklių 5.1 papunktyje nustatyto lygiateisiškumo principo, nustatančio, kad visiems tam tikro kvietimo teikti PIP (toliau – kvietimas) PIP ir (ar) projektams turi būti taikomi vienodi planavimo, vertinimo ir įgyvendinimo priežiūros principai.

Pareiškėja taip pat bando teigti, kad Sprendimas pakeisti kriterijų taikymo praktiką buvo įgyvendintas neatskleidžiant šių pokyčių viešai. Tačiau dokumentų projektai viešam aptarimui buvo paskelbti viešai, kur visiems buvo galimybė pateikti pasiūlymus dėl formuluočių ar finansavimo sąlygų: 2024 m. birželio 5 d. buvo paskelbtas PFSA projektas; pastabų/pasiūlymų dėl šio kriterijaus nepateikta. Be to, skelbiant atitinkamą kvietimą teikti projektų įgyvendinimo planus, visi kriterijai ir reikalavimai visiems pareiškėjams yra viešai prieinami ir žinomi, o IA pareiškėjų pateiktus projektus atrenka griežtai laikydamosi atitinkamame projektų finansavimo sąlygų apraše nustatytų reikalavimų pareiškėjams ir projektams. Kvietimo „Skaitmeniniai MVI čekiai“ informacija ir dokumentai patalpinti internete adresu <https://esinvesticijos.lt/kvietimai/skaitmeniniai-mvi-cekiai>.

Tai, jog Sprendimas netenkina pareiškėjos lūkesčių, niekaip nesąlygoja, kad jos atžvilgiu nebuvo atliekamas geras administravimas, kadangi IA Sprendimą priėmė visapusiškai išnaginėjusi turimą informaciją, bandant nustatyti įmonės pagrindinę veiklą ir taip siekiant įvertinti veiklos atitiktį PFSA numatytam specialiajam kriterijui Nr. 2. Pareiškėja yra atsakinga ne tik už teikiamų dokumentų teisingumą, bet ir, kad gautų finansavimą jos teiktam PIP, turėjo nurodyti išsamią, detalią informaciją, siekdama pagrįsti, jog atitinka bendruosius ir specialiuosius atrankos kriterijus. Sprendimas atitinka tiek VAI 10 straipsnio 5 dalyje numatytus reikalavimus, tiek šio įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 5 punkte įtvirtintą išsamumo principą, t. y. IA Sprendimas yra pagrįstas objektyviais duomenimis (faktais) ir teisės aktų normomis, motyvų išdėstymas IA Sprendime yra adekvatus, aiškus ir pakankamas, Sprendime buvo nurodyti pagrindiniai faktai, argumentai ir įrodymai, pateikiamas teisinis pagrindas.

IA pareiškėjų pateiktus atitinkamo kvietimo projektų įgyvendinimo planus vertina taikydama vienodus vertinimo standartus pagal Taisyklėse, projektų finansavimo sąlygų aprašuose, vidaus teisės aktuose, detalizuojančiuose projektų įgyvendinimo planų vertinimo procesą, nustatytus

reikalavimus, t. y. IA griežtai laikosi Taisyklių 5.1 papunktyje įtvirtinto lygiateisiškumo principo (b. l. 32–38).

Komisijos posėdyje atsakovės atstovės palaikė atsiliepimo argumentus, prašė skundą atmesti, pažymėjo, kad nepakanka naudotis naujomis technologijomis, jas reikia kurti arba diegti.

Skundas atmestinas

Remiantis į bylą pateiktais dokumentais nustatyta, kad pareiškėja 2024 m. rugpjūčio 13 d. pateikė PĮP, prašydama paramos Projekto „UAB „Metropolio vertimai“ skaitmeninimo ir technologijų perdavimo paslaugų įsigijimas“ įgyvendinimui (b. l. 79–99). Kaip nurodyta PĮP priede „Informacija, reikalinga Projekto atitikčiai projektų atrankos kriterijams įvertinti“, pareiškėjos veikla pagal EVRK yra 74.30 Vertimo raštu ir žodžiu veikla. MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematika – „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“, tematika „Lanksčios produktų kūrimo, gamybos ir procesų valdymo, dizaino technologijos“. Įmonė naudoja naujausias vertimo technologijas, kurios leidžia efektyviai kurti, valdyti ir optimizuoti vertimo procesus. Šie sprendimai leidžia lanksčiai prisitaikyti prie klientų poreikių, įgyvendinti didelius ir sudėtingus projektus su minimaliomis klaidomis ir optimizuoti laiko sąnaudas. Standartizuojant vidinius procesus, užtikrinamas nuoseklus paslaugų kokybės lygis, tačiau tuo pačiu įmonė yra lanksti, greitai reaguojanti į rinkos pokyčius ir klientų poreikius. Tai tiesiogiai susiję su lanksčiu produktų kūrimu ir procesų valdymu. Kartu su nuolatiniu procesų tobulinimu tai atitinka „Lanksčių produktų kūrimo, gamybos ir procesų valdymo, dizaino technologijų“ tematiką. Įmonė siekia dirbti tvariai, tausoja gamtą ir jos išteklius. Tai apima tiek vidinius procesus, tiek naudojamų technologijų pasirinkimą: naudojant skaitmenines priemones ir pažangias technologijas, mažinamas popieriaus naudojimas bei kitų resursų sąnaudos, taip prisidedant prie tvarumo tikslų. Įmonė siekia įvairovės ne tik darbuotojų sudėtyje, bet ir jų įgūdžių srityse, kas leidžia lanksčiai ir kūrybiškai spręsti kylančius iššūkius. Toks požiūris į talentų pritraukimą ir komandų sudarymą atitinka lanksčių procesų ir dizaino valdymo principus. Naujovių diegimas renginių organizavime ir konferencijų įrangos nuomoje: pasitelkiamos modernios technologijos, leidžiančios lanksčiai valdyti renginius. Tai apima technologiškai pažangias konferencijų sistemas, kurios leidžia užtikrinti kokybišką ir efektyvų darbą įvairiomis sąlygomis, pritaikant sprendimus pagal konkrečius poreikius (b. l. 95).

PĮP vertinimo metu IA 2024 m. rugsėjo 18 d. kreipėsi į pareiškėją, prašydama pateikti papildomą informaciją (b. l. 100–107). Pareiškėja, atsakydama į Agentūros prašymą detalai pagrįsti, kaip pagrindinė veikla siejasi su sumanios specializacijos prioritetu „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ ir tematika „Lanksčios produktų kūrimo, gamybos ir procesų valdymo technologijos“, paaiškino, kad Įmonės veikla glaudžiai susijusi su pramonės įmonėmis, todėl Projektas prisidės prie verslo bendradarbiavimo pramonės srityje, tokiu būdu didinant produktyvumą ir pridėtinę vertę. Pramonės įmonės dažnai dirba su sudėtinga technine dokumentacija, kuri reikalauja specialių žinių ir tikslumo. Tai apima tokius dokumentus kaip gamybos procesų aprašymai, techninės specifikacijos, saugos instrukcijos ir inžinerinės ataskaitos. Bendradarbiavimas su vertimo įmone leidžia pramonės sektoriui užtikrinti, kad tokia dokumentacija būtų kokybiškai ir tiksliai išversta į skirtingas kalbas, neprarandant techninio tikslumo. Dėl nuolat augančios tarptautinės prekybos, pramonės įmonės dažnai susiduria su poreikiu dirbti daugiakalbėje aplinkoje, kai jų produktai ir paslaugos turi būti pritaikytos skirtingose rinkose. Pareiškėja padeda šiems verslams efektyviai bendrauti su užsienio partneriais, tiekėjais, klientais bei darbuotojais. Tai apima ne tik vertimo paslaugas, bet ir lokalizacijos sprendimus, kurie pritaiko produktus ir jų aprašymus atsižvelgiant į kultūrinius niuansus. Pramonės įmonės, ypač gamybos sektoriuje, dirba su tarptautiniais projektais, kur reikia nuosekliai valdyti įvairius procesus. Pareiškėja padeda teikiant lokalizuotas komunikacijos priemones, procesų aprašymus, tarptautinių susitarimų ir projektų valdymo dokumentus. Pareiškėjos teikiami sprendimai prisideda prie efektyvaus pramonės projektų valdymo, leidžiant išvengti nesusipratimų tarp skirtingų kultūrų ar kalbų vartotojų. Įmonės veikla glaudžiai siejasi su minėto prioriteto tematikos reikalavimais dėl priežasčių, pagrįstų tiek technologinėmis inovacijomis, tiek veiklos organizavimo būdais: Įmonė naudoja naujausias vertimo technologijas, kurios optimizuoja

procesus, didina efektyvumą ir užtikrina aukštą paslaugų kokybę. Automatizuoti vertimo įrankiai, mašininis vertimas, duomenų apdorojimo sistemos ir skaitmeniniai sprendimai leidžia ne tik greitai ir kokybiškai įgyvendinti vertimus, bet ir lanksčiai prisitaikyti prie klientų poreikių. Tokie sprendimai sumažina klaidų tikimybę, optimizuoja laiką bei leidžia valdyti sudėtingus ir didelės apimties projektus, kas tiesiogiai siejasi su lankstesniais produktų kūrimo ir procesų valdymo principais. Įmonė siekia standartizuoti vidinius procesus, kad būtų užtikrintas nuoseklus paslaugų kokybės lygis. Tai leidžia kurti lanksčius produktų kūrimo ir valdymo sprendimus, atitinkančius tematikos reikalavimus dėl procesų lankstumo. Tokia metodika leidžia įmonei efektyviai prisitaikyti prie individualių projektų ir klientų reikalavimų. Įmonė orientuojasi į tvarumą, taikydama skaitmeninius sprendimus ir pažangias technologijas, kurios sumažina popieriaus ir kitų resursų sąnaudas. Tai ne tik atitinka tvarumo tikslus, bet ir optimizuoja vertimo procesus. Skaitmeniniai sprendimai, pavyzdžiui, debesijos pagrindu veikiančios platformos, ne tik padidina Įmonės darbo lankstumą, bet ir sumažina neigiamą poveikį aplinkai, sudarant sąlygas efektyviau ir atsakingiau naudoti išteklius. Įmonė siekia įvairovės tiek darbuotojų sudėtyje, tiek jų įgūdžiuose. Toks požiūris leidžia kūrybiškai spręsti iššūkius, atsirandančius vykdant sudėtingus projektus, ir taikyti naujoviškus, lanksčius sprendimus. Tokia darbuotojų sudėtis užtikrina, kad Įmonė gali lengvai pritaikyti skirtingus dizaino ir valdymo metodus, atitinkančius specifinius projektų poreikius, kas tiesiogiai atitinka lankstaus dizaino ir procesų valdymo principus. Be vertimo paslaugų, Įmonė taip pat diegia inovacijas renginių organizavimo ir konferencijų įrangos nuomos srityse. Naudodama modernias konferencijų sistemas, įmonė gali lanksčiai valdyti renginius, prisitaikant prie skirtingų klientų ir sąlygų. Šie sprendimai ne tik pagerina renginių organizavimo efektyvumą, bet ir leidžia užtikrinti kokybišką paslaugų teikimą, prisitaikant prie specifinių technologinių ir organizacinių poreikių.

Papildomai pareiškėja nurodė, kad jos veikla taip pat atitinka MTEPI prioritetą „Informacinės ir ryšių technologijos“ bei tematiką „Dirbtinis intelektas, didieji ir paskirstytieji duomenys, įvairiarūšė analizė, apdorojimas ir diegimas“. Įmonė naudoja mašininio vertimo sprendimus, kurie yra pagrįsti mašininio mokymosi technologijomis. Tokie sprendimai leidžia automatizuoti vertimo procesus, tuo pačiu palaikant aukštą vertimo kokybę ir efektyvumą. DI padeda analizuoti didelius kalbos duomenų rinkinius, sukurti automatizuotas vertimo sistemas, kurios sugeba mokytis iš kiekvieno atlikto vertimo ir tobulinti savo rezultatus. DI technologijos, ypatingai natūralios kalbos apdorojimo srityje, leidžia įmonei efektyviai tvarkyti ir analizuoti įvairiarūšę kalbinę informaciją. NLP technologijos padeda geriau suprasti tekstų kontekstą, semantiką ir sintaksę, kas yra esminiai komponentai tiksliai vertimo kokybei užtikrinti. Įmonės naudojamos technologijos apima vertimo atmintis, kurios kaupia didžiulius duomenų rinkinius, leidžiančius greitai ir efektyviai atlikti vertimus, naudojant jau anksčiau išverstus tekstus. Taigi Įmonė nuolat tvarko ir analizuoja didelius kalbinių duomenų kiekius, siekdama optimizuoti vertimo procesus ir sumažinti laiko sąnaudas (b. l. 61–67).

Ginčas byloje kyla dėl Sprendimo, kuriuo nuspręsta atmesti PĮP.

Kaip nurodyta Sprendime, atsižvelgiant į tai, kad pareiškėjos pagrindinė įmonės veikla „743000 Vertimo žodžiu ir raštu veikla“ neatitinka nei vieno Konceptijos prioriteto ir tematikos, buvo vertinta, kad PĮP neatitinka PFSA 2.3.9, 2.3.11 papunkčių reikalavimų ir PFSA 9 punkte nustatyto specialiojo projektų atrankos kriterijaus Nr. 2, taip pat Taisyklių 47.1 bei 47.2 papunkčių bei 2 priedo 9.1 papunkčio reikalavimo. Konceptijoje numatytais prioritetais ir tematikomis siekiama išskirti sritis, kurios turi didelį MTEPI potencialą, skatinant pažangių technologijų kūrimą, skaitmeninių sprendimų ir naujų technologijų diegimą pramonės srityje bei mokslo ir verslo bendradarbiavimą. Dėl šios priežasties, vadovaujantis Taisyklių 70 punktu, PĮP atmetamas (b. l. 108–115).

Pareiškėja skunde teigia, kad sprendimas naikintinas, nes IA per siaurai ir netinkamai aiškino Konceptijos nuostatas, pakeitė anksčiau galiojusias vertinimo taisykles bei neišviešino informacijos apie kriterijų pokyčius ir jų taikymo praktiką, pažeidė lygiateisiškumo bei teisėtų lūkesčių principus, be to, buvo užkirstas kelias gauti paramą inovatyvioms, tačiau konkrečia Konceptijoje nurodyta veikla neužsiimančioms įmonėms.

2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos administruojančiųjų institucijų ir tarpinės institucijos funkcijų sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos finansų ministro 2021 m. liepos 2 d. įsakymu Nr. 1K-237 „Dėl funkcijų paskirstymo įgyvendinant 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programą“, 5.2 papunktyje nustatyta savarankiškoji Agentūros, kaip AI, funkcija – organizuoti ir atlikti projektų atranką, priimti sprendimus dėl projektų įgyvendinimo planų atmetimo, sudaryti projektų sutartis su pareiškėjais, kuriems skirtas finansavimas, konsultuoti pareiškėjus projektų įgyvendinimo planų rengimo ir teikimo AI klausimais.

Taisyklių (cituojamos nuostatos galiojo tiek PĮP pateikimo, tiek Sprendimo priėmimo metu) 5 punkte įtvirtinta, kad AI, vertindamos PĮP ir vykdydamos projektų įgyvendinimo priežiūrą, priimdamos sprendimus dėl projekto finansavimo ir papildomo įgyvendinamo projekto finansavimo, turi užtikrinti, kad, be kitų, bus laikomasi lygiateisiškumo (visiems tam tikro kvietimo teikti PĮP ir (ar) projektams turi būti taikomi vienodi planavimo, vertinimo ir įgyvendinimo priežiūros principai), taip pat nešališkumo ir skaidrumo principų (5 punktas).

Taisyklių 47 punkte nurodyta, jog kiekvienas projektas turi atitikti projektų atrankos kriterijus: projektų bendruosius atrankos kriterijus, išdėstytus 2 priede (47.1 papunktis); projektų specialiuosius ir (arba) prioritetinius atrankos kriterijus, jei tokie kriterijai buvo nustatyti patvirtintame projektų finansavimo sąlygų apraše (47.2 papunktis). Pagal Taisyklių 55 punktą, jeigu PĮP vertinimo metu nustatoma trūkumų (nepateikti visi reikiami dokumentai ir (ar) informacija, pateikta neišsami ir (ar) netiksli informacija), AI gali paprašyti pareiškėjo per jos nustatytą terminą ištaisyti nustatytus trūkumus. Jeigu pareiškėjas per nustatytą terminą trūkumų neištaiso, AI turi teisę priimti sprendimą atmesti PĮP. Taisyklių 70 punkte nustatyta, kad jeigu projektas neatitinka bent vieno pažangos priemonės apraše nustatyto reikalavimo, projektų bendrojo ir (arba) specialiojo atrankos kriterijų, administruojančioji institucija priima sprendimą atmesti PĮP.

Ginčui spręsti aktualiiose Taisyklių normose (kurios galiojo tiek PĮP pateikimo, tiek Sprendimo priėmimo metu) įtvirtinta, jog kiekvienas projektas turi atitikti atrankos kriterijus, tame tarpe, projektų bendruosius atrankos kriterijus, išdėstytus Taisyklių 2 priede, bei specialiuosius ir (arba) prioritetinius atrankos kriterijus, jei tokie buvo nustatyti patvirtintame projekto finansavimo sąlygų apraše (47 punktas ir jo 47.1, 47.2 papunkčiai). Taisyklių 2 priedo 9.1 papunktyje nurodyta, kad projektas turi atitikti specialiuosius atrankos kriterijus. Atitinkamai PFSA 2.3.9 papunktyje numatyta, kad pareiškėjai ir projektai turi atitikti bendruosius projektų atrankos kriterijus, kurių sąrašas ir vertinimo metodika nustatyti Taisyklių 2 priede, ir atitikti PFSA 9 punkte nustatytus specialiuosius projektų atrankos kriterijus, patvirtintus 2021–2027 metų Europos Sąjungos fondų investicijų programos stebėsenos komiteto 2024 m. birželio 13 d. posėdžio protokoliniu sprendimu Nr. 46P-5 (21). PFSA 9 punkte nurodytas specialusis atrankos kriterijus Nr. 2 „MVĮ vykdoma veikla atitinka Konceptijos ir bent vieno šios Konceptijos prioriteto įgyvendinimo tematiką“, taip pat nurodyta ir šio kriterijaus vertinimo metodika: vertinama, ar MVĮ vykdoma veikla prisideda prie Konceptijos ir atitinka bent vieno šios Konceptijos prioriteto įgyvendinimo tematiką. Kriterijus taikomas tik vertinimo metu. Kriterijaus atitiktis vertinama pagal kartu su PĮP pateikiamą užpildytą PFSA 3 priedą. PFSA 2.3.11 papunktyje nurodyta, jog pareiškėjas kartu su PĮP pateiktame PFSA 3 priede nurodo, kuriai iš Konceptijoje nustatytų MTEPI prioritetų priskirtina MVĮ vykdoma veikla, taip pat nurodo, kurią MTEPI prioriteto įgyvendinimo tematiką atitinka MVĮ vykdoma veikla. Jei MVĮ vykdo kelias veiklas, atitikimas MTEPI prioritetui ir tematikai vertinamas pagal pagrindinę MVĮ veiklą (veiklą, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų). Galutinę atitiktį konkrečiam MTEPI prioritetui ir įgyvendinimo tematikai nustato administruojančioji institucija vertinimo metu.

PFSA 3 priede „Informacija, reikalinga projekto atitikčiai projektų atrankos kriterijams įvertinti“ 2 punkte prašoma užpildyti pareiškėjų vykdomas veiklas, priskiriamas pagal EVRK 2 red.; nurodyta, kad taikoma vertinant projekto atitiktį PFSA 9 punkto 2 specialiojo kriterijaus nuostatomis. Pagal šio priedo 3 punktą reikia nurodyti informaciją apie MVĮ vykdomos veiklos atitiktį Konceptijos prioritetams, kurie yra trys: 1) Sveikatos technologijos ir biotechnologijos; 2) Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos; 3) Informacinės ir ryšių technologijos. Pareiškėjas PĮP turi pagrįsti, kad vykdoma veikla atitinka pasirinktą MTEPI prioritetą ir pasirinktą (-as) MTEPI

prioriteto įgyvendinimo tematiką (-as), nurodant sąsajas su šio priedo 2 punkte nurodytomis veiklomis.

Kaip minėta, tikslindama PĮP, pareiškėja nurodė, kad jos vykdoma veikla Konceptijos prioritetus „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ ir tematiką „Lanksčios produktų kūrimo, gamybos ir procesų valdymo, dizaino technologijos“ bei Konceptijos prioritetą „Informacinės ir ryšių technologijos“ ir tematiką „Dirbtinis intelektas, didieji ir paskirstytieji duomenys, įvairiarūšė analizė, apdorojimas ir diegimas“.

PFSA 3 priedo 3 punkte nurodyti MTEPI prioritetai ir tematikos yra detalizuoti Konceptijoje, kurioje nustatyta, jog prioritetu „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ siekiama užtikrinti efektyvią ir tvarią verslo plėtrą bei skaitmeninių sprendimų ir naujų technologijų diegimą, verslo ir mokslo bendradarbiavimą pramonės srityje ir taip didinti produktyvumą, pridėtinę vertę ir energetinį efektyvumą (46 punktas); prioritetu „Informacinės ir ryšių technologijos“ siekiama paskatinti pažangiųjų technologijų kūrimą ir IT sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimą, vertės tinklų kūrimą bei kurti ir plėtoti bendrąją Europos skaitmeninę rinką ir e. valdysenos sistemą (47 punktas).

Taigi, teisės aktais Agentūrai suteikti įgaliojimai atlikti PĮP vertinimą, o, nustačius neatitiktį taikomiems reikalavimams ir nustatytois projektų finansavimo sąlygoms, priimti sprendimus dėl PĮP atmetimo. Sistemiškas aukščiau paminėtų normų vertinimas Komisijai leidžia daryti išvadą, jog atitiktis bent vienam iš Konceptijos prioritetų yra būtina sąlyga siekiant gauti finansavimą, ir ši atitiktis yra vertinama analizuojant pareiškėjo vykdomą pagrindinę veiklą. Komisijos vertinimu, nagrinėjamu atveju akivaizdu, jog pareiškėjo vykdoma vertimo veikla neatitinka pareiškėjos PĮP nurodomų Konceptijoje įtvirtintų prioritetų. Komisija pritaria Sprendime nurodytiems Agentūros argumentams, jog nors pareiškėja savo veiklą glaudžiai sieja su pramonės įmonėmis, naudoja naujausias vertimų technologijas, orientuojasi į tvarumą, taiko skaitmeninius sprendimus ir pažangias technologijas, tačiau jos vykdoma pagrindinė veikla, iš kurios gaunamos pajamos, nėra susijusi su skaitmeninių sprendimų ir naujų technologijų kūrimu ar diegimu, verslo ir mokslo bendradarbiavimu pramonės srityje, todėl veikla neatitinka prioriteto „Nauji gamybos procesai, medžiagos ir technologijos“ ir jo tematikų. Nors pareiškėja veikloje naudoja mašininio vertimo sprendimus, kurie yra pagrįsti mokymosi technologijomis, naudoja DI technologijas, išmanius IT sprendimus ir įrankius, tačiau jos vykdoma pagrindinė veikla, iš kurios gaunamos pajamos, taip pat nėra susijusi su pažangiųjų technologijų kūrimu ir IT sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimu ar vertės tinklų kūrimu, todėl veikla neatitinka Konceptijos prioriteto „Informacinės ir ryšių technologijos“ ir prioritete numatytų tematikų. Todėl darytina išvada, kad Agentūra pagrįstai nusprendė pareiškėjos pateiktą PĮP atmesti.

Pareiškėjas į bylą pateikė dr. V. P., Lietuvos socialinių inovacijų klasterio direktorės, Sumanios specializacijos Informacinių ir ryšių technologijų prioriteto darbo grupės narės Ekspertinę išvadą dėl atitikimo Sumanios specializacijos kriterijui vertinant kvietimo „Skaitmeniniai MVĮ čekiai“ paraiškas. Šioje išvadoje, be kita ko, nurodoma, kad atitikimas Informacinių ir ryšių technologijų prioritetui neturėtų būti traktuojamas pagal įvadinį sakinį: „Šiuo prioritetu siekiama paskatinti pažangiųjų technologijų kūrimą ir informacinių ir ryšių technologijų sektoriaus verslo ir mokslo bendradarbiavimą, vertės tinklų kūrimą bei kurti ir plėtoti bendrąją Europos skaitmeninę rinką ir e. valdysenos sistemą“, nes tokiu atveju Konceptijoje įvardintos sumanios specializacijos tematikos – audiovizualinių medijų technologijos ir socialinės inovacijos – neatitinka šio prioriteto, tokiu atveju Konceptija yra prieštaringa. Šios priešpriešos nelieka laikantis principo, jog Konceptija yra gairės, nurodančios kryptį, o ne baigtinis konkrečių tematikų sąrašas. Siauras kvietimo „Skaitmeniniai MVĮ čekiai“ atrankos taisyklėse įrašyto reikalavimo dėl įmonės pagrindinės veiklos traktavimas apskritai užkerta kelią įmonėms atitikti šį reikalavimą, nes paprastai nė vienos įmonės pagrindinė veikla nėra ir inovacijų kūrimas, ir verslo bei mokslo bendradarbiavimas ir kiti nurodyti siekiai vienu metu, nes tai – skirtingos veiklos, ir tik viena iš jų galėtų būti pagrindinė (b. l. 148).

Pareiškėja nepagrįstai skundžiasi, kad Agentūra esą pakeitė paraiškų vertinimo kriterijus ir apie pakeitimus tinkamai neinformavo, pažeidė pareiškėjos teisėtus lūkesčius gauti paramą.

Agentūrai yra pavesta paraiškų vertinimą atlikti ir sprendimus priimti vadovaujantis PĮP vertinimą reglamentuojančiais teisės aktais. Tuo tarpu, paramos gavimo taisyklės (teisės normos) patvirtino Ministerija ir šios taisyklės (konkrečiai – PFSA, kurio nuostatos kelia abejones pareiškėjai) yra norminis administracinis aktas. Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatyme nustatyta, kad LVAT yra vienintelė ir galutinė instancija byloms dėl norminių administracinių aktų, kuriuos priėmė centriniai valstybinio administravimo subjektai, teisėtumo (21 straipsnio 1 dalies 2 punktas). Nagrinėjamu atveju ne Agentūra, o Ministerija patvirtino paraiškų vertinimo taisyklės ir sąlygas finansavimui gauti. Atsižvelgiant į tai, jog šioje byloje skundžiamas (ginčo dalykas yra) būtent Agentūros, kuri yra atsakovė byloje, priimtas Sprendimas, pareiškėjos argumentai, kad teisiniu reglamentavimu nepagrįstai buvo apribotas tinkamų finansavimą gauti asmenų ratas ir pažeisti pareiškėjos teisėti lūkesčiai, šioje individualaus administracinio sprendimo teisėtumo vertinimo byloje yra neaktualūs, nes negali būti nukreipti atsakovės Agentūros atžvilgiu.

Viešojoje teisėje taikomas principas „draudžiama viskas, kas nėra tiesiogiai leidžiama“. Vadovaujantis LVAT praktika, viešojo administravimo subjektai negali atlikti daugiau veiksmų arba priimti kitokių sprendimų, negu teisės aktai suteikia jiems teisę atlikti, t. y. negali vykdyti platesnės kompetencijos, negu jiems leidžia teisės aktai (žr., pvz., 2012 m. kovo 26 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-1252/2012). Veikimas viršijant kompetencijos ribas (*ultra vires*) yra pagrindas viešojo administravimo subjekto aktą pripažinti neteisėtu. Viešojo administravimo subjektas turi tik tuos įgalinimus, kurie jam konkrečiai suteikti, plečiamas kompetencijos aiškinimas – negalimas (žr., pvz., LVAT 2012 m. rugpjūčio 20 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁰²-1660/2012). Taigi Agentūra teigiamą sprendimą dėl finansavimo skyrimo gali priimti tik tais atvejais, kai pateiktas PĮP atitinka taikytinų teisės normų (įskaitant PFSA) reikalavimus, priešingu atveju, ji veiktų *ultra vires* (viršijant įgaliojimus). Taigi Agentūra privalo vadovautis teisės aktais ir negali teisės normų interpretuoti nei siaurinamai nei plečiamai.

Be to, kaip paaiškino atsiliepime Agentūra, kvietime „Skaitmeniniai MVĮ čekiai“ atitiktis koncepcijai vertinama pagal pagrindinę MVĮ veiklą, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų, o ne projekto veiklą, tuo tarpu, pareiškėjos skunde minimame kvietime „MVĮ skaitmeninimas“ nebuvo reikalavimo, kad veikla, susijusi su koncepcijoje numatytais prioritetais ir tematikomis, būtų pagrindinė įmonės veikla (veikla, iš kurios gaunama didžiausia dalis pajamų). Akivaizdu, jog pagal skirtingus kvietimus pateiktų projektų įgyvendinimo planų negalima vertinti vienodai, nes skirtingiems kvietimams tvirtinami atskiri projektų finansavimo sąlygų aprašai, kuriuose nurodyti konkretūs reikalavimai privalomi tiek pareiškėjams, tiek Agentūrai (kaip administruojančiai institucijai).

Pagal LVAT praktiką, viešojo administravimo subjektas negali paramos gavėjo teisių riboti labiau, o paramos gavėjas negali turėti lūkesčių daugiau, negu numato atitinkami teisės aktai. Asmuo gali turėti teisėtų lūkesčių tik dėl teisėtai įgytų teisių ir teisėtų interesų (žr., pvz., 2013 m. vasario 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-288/2013, 2012 m. gruodžio 18 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁵⁵²-3164/2012 ir kt.). Europos Sąjungos Teisingumo Teismas yra pažymėjęs, jog sprendžiant klausimą dėl teisėtų lūkesčių principo pažeidimo, būtina atsižvelgti į tai ar institucijos buvo suteikusios asmenims konkrečias garantijas, dėl kurių neįvykdymo gali atsirasti teisinių pasekmių (pvz., 2004 m. sausio 6 d. sprendimas byloje Nr. C-104/89 Mulder ir kiti prieš Tarybą ir Komisiją). Nagrinėjamu atveju nėra jokio pagrindo teigti, kad pareiškėjos teisėti lūkesčiai buvo pažeisti dėl to, kad ankstesnės paraiškų vertinimo pagal kitus kvietimus taisyklės buvo kitokios, o pareiškėja tikėjosi, kad jos nepasikeis. Pareiškėjos PĮP pateikimo metu galiojo teisės normos, kurias Agentūra pagrįstai ir tinkamai taikė, priimdama Sprendimą. Pareiškėja, teikdama PĮP ir siekdama gauti paramą, turėjo galimybę ir netgi privalėjo būti susipažinusi su viešai skelbiamais (tame tarpe ir <https://esinvesticijos.lt/kvietimai/skaitmeniniai-mvi-cekiai>) teisės aktais, reglamentuojančiais PĮP finansavimo tvarką. Be to, Agentūra atsiliepime taip pat nurodė, kad dokumentų projektai viešam aptarimui buvo paskelbti viešai, taigi buvo galimybė pateikti pasiūlymus dėl formuluočių ar finansavimo sąlygų, tačiau pastabų / pasiūlymų nepateikta.

Apibendrinant išdėstyta darytina išvada, jog Agentūra jai suteiktos kompetencijos ribose tinkamai įvertino pareiškėjos PĮP ir priėmė Sprendimą, kuris atitinka VAĮ 10 straipsnio 5 dalies 5, 6

punkto reikalavimus – jame nurodytos faktinės aplinkybės, tinkamai pritaikytos teisės normos bei pagrindai nuspręsta pareiškėjos PIP atmesti. Sprendime motyvų išdėstymas yra adekvatus, aiškus ir pakankamas. Tokiu būdu nėra pagrindo naikinti Sprendimą remiantis skunde nurodytais argumentais. Atitinkamai negali būti tenkinami ir išvestiniai pareiškėjos skundo Komisijai suformuluoti reikalavimai dėl įpareigojimo atlikti veiksmus.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 22 straipsnio 1 dalimi, Komisija

n u s p r e n d ž i a:

uždarnosios akcinės bendrovės „Metropolio vertimai“ skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Sprendimas per vieną mėnesį nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas Regionų administraciniam teismui Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Komisijos posėdžio pirmininkas
Komisijos nariai

Vytautas Kurpuvesas
Edvardas Jucius
Inga Morkvėnienė